

Ansvar for reklamasjoner etter opphør av samarbeidskontrakt

En problemstilling som sekretariatet ofte får forelagt seg fra medlemmene er hvordan reklamasjonskrav på arbeid utført av en assistenttannlege skal håndteres dersom assistenttannlegen ikke lenger arbeider i virksomheten. Spørsmålene kommer både fra praksiseiere og assistenttannleger.

Samarbeid med selvstendig næringsdrivende assistenttannleger

Som kjent er den vanligste formen for samarbeid mellom tannleger i privat sektor å arbeide i et kontorfellesskap der den ene parten er praksiseier og den/de andre er såkalte assistenttannleger. De to vanligste formene for assistenttannlege er «leietannlegen» og «oppdragstakertannlegen».

Leietannlegen: Det tradisjonelle samarbeidsforholdet mellom praksiseier og assistenttannlege er der hvor assistenttannlege betaler en leie til praksiseier for å få tilgang til dennes lokaler, utstyr, hjelpepersonell og pasientportefølje. Assistenttannlegen arbeider selvstendig på den del av pasientporteføljen som praksiseier gir ham/henne tilgang til. Siden assistenttannlegen betaler leie for å få tilgang til praksiseiers pasientportefølje, har han/hun som utgangspunkt derfor ikke krav på å få behandle disse pasientene etter at samarbeidsavtalen er avsluttet.

Oppdragstakertannlegen: Den andre formen for samarbeid er der hvor praksiseier kjøper tjenester fra assistenttannlegen (en slags underleverandør-/oppdragstakeravtale, også kalt kontraktøravtale av mange). Oppdragstakertannlegen mottar altså et honorar for jobben som gjøres, i stedet for å leie seg inn i klinikken. Oppdragstakerkontrakten er en samarbeidsform som har vokst frem de siste årene, hovedsakelig for å unngå at praksiseier må betale merverdiavgift på deler av leieinntekten i det tradisjonelle leietannlegesamarbeidet. Plikt til å betale merverdiav-

gift på leieinntektene vil bare oppstå i et slikt samarbeid dersom den andelen av leien som er betaling for tilgang til pasientportefølje og utstyr (ikke lokaler og helsepersonell) overstiger det praksiseier tjener på sin egen tannlegevirksomhet. Dette er vanligvis mest aktuelt dersom praksiseier har flere assistenttannleger, eller dersom praksiseier selv har begynt å trappe ned. I et oppdragstakerforhold kjøper praksiseier i stedet helsetjenester fra en annen tannlege, og det foreligger ingen momspliktig leie.

Sekretariatet har utarbeidet forslag til kontrakter som regulerer begge disse samarbeidsformene. Kontraktstekst med kommentarer finnes tilgjengelig på NTFs lukkede medlemssider (må logge inn på Min side med medlemsnummer og passord) under Jus og arbeidsforhold / Kontrakter og avtaler/ Tannlege (høyre kolonne).

Reklamasjoner på assistenttannlegens arbeid

Assistenttannlegene er selvstendig næringsdrivende, noe som innebærer at de har det faglige ansvaret for den tannbehandling de utfører selv om pasientene som behandles formelt er en del av praksiseiers pasientportefølje. Kjernen i det å være selvstendig næringsdrivende er at man driver sin virksomhet for egen regning og risiko.

I praksis innebærer dette at dersom en pasient mener at det er mangler ved den tannbehandling assistenttannlegen har utført, er det assistenttannlegen som behandlende tannlege som må vurdere om kravet er rettmessig og i så fall utføre reklamasjons-/omgjøringsarbeidet på pasienten og ta kostnaden ved dette.

Så lenge samarbeidsforholdet mellom praksiseier og assistenttannlege består, går dette vanligvis greit. Vår erfaring er imidlertid at det ikke alltid er like problemfritt dersom pasienten reklamerer på tannbehandlingen etter

at samarbeidsforholdet er avsluttet og assistenttannlegen ikke lenger arbeider i praksisen.

Av denne grunn er det fornuftig allerede i samarbeidskontrakten å regulere hvordan partene skal håndtere mangelskrav knyttet til assistenttannlegens tannbehandling som pasienten kommer med etter at samarbeidsforholdet er avsluttet.

Det klare utgangspunktet er at assistenttannlegen som har utført arbeidet alltid skal ha mulighet til å ta stilling til eventuelle reklamasjonskrav fra pasienter, og også få mulighet til å foreta eventuelle reklamasjons- eller omgjøringsarbeid selv. Dersom praksiseier ønsker at assistenttannlegen skal bære kostnaden ved reklamasjonsarbeidet kan praksiseier derfor ikke selv velge å gjøre disse arbeidene uten først å involvere behandlende tannlege, og deretter sende faktura for utført arbeid til assistenttannlegen. For å kunne følge en slik fremgangsmåte må det foreligge en uttrykkelig avtale om dette.

I praksis er det ganske vanlig at praksiseier for enkelhets skyld tar seg av mindre reklamasjonsarbeid uten å involvere assistenttannlegen/ behandlende tannlege dersom denne har sluttet. Dette som en service til pasientene. Når assistenttannlegen hverken har hatt mulighet til å ta stilling til kravet eller til å foreta reklamasjons-/omgjøringsarbeidet (dette gjøres da vanligvis i praksiseiers lokaler) er det ikke vanlig å be vedkommende betale for arbeidet. For større reklamasjons-/omgjøringsarbeid, eller dersom det dreier seg om mange mindre mangelskrav, er det derimot vanligere at praksiseier ønsker at behandlende tannlege skal betale for dette.

Dersom det ikke er inngått en avtale om hvilken fremgangsmåte som skal følges i slike situasjoner, må praksiseier ta kontakt med assistenttannlegen og

komme til enighet om hvordan kravet skal behandles. I slike tilfeller må assistenttannlegen være innforstått med at det er naturlig og rimelig at han/hun må bære kostnadene ved reklamasjons-/omgjøringsarbeid som følge av at vedkommende har utført mangelfull behandling. Dersom assistenttannlegen ikke har mulighet til å utføre reklamasjons-/omgjøringsarbeidet i praksiseiers lokaler, er det vanligvis mest praktisk – også for pasienten – at partene inngår avtale om at en tannlege i praksiseiers virksomhet utfører arbeidet og at behandlende tannlege dekke kostnadene for å få dette gjort.

Det kan i denne sammenheng vises til pkt. 10 i NTFs forslag til oppdragstakerkontrakten der følgende fremgangsmåte anbefales:

Ved rettmessige reklamasjoner fra pasienter på utført arbeid/behandling er partene enige om at det er oppdragstakers ansvar å utbedre arbeidet slik at grunnlaget for reklamasjonen bortfaller.

Dersom det er uenighet om reklamasjonen er rettmessig så avgjør en uavhengig tannlege som partene blir enige om spørsmålet med bindende virkning.

Oppdragstakers ansvar for slike reklamasjoner opphører ikke som følge av opphør av denne avtalen.

Oppdragstaker skal alltid gis anledning til å ta stilling hvordan en reklamasjon skal håndteres før eventuelle utbedringer iverksettes.

Pasientene skal ved reklamasjoner tilbys behandling i oppdragsgivers lokaler. Den reklamasjonsansvarlige

tannlege bestemmer selv om han vil gjøre reklamasjonsarbeidet i oppdragsgivers lokaler eller om han vil inngå avtale med annen tannlege som er tilknyttet oppdragsgiver om å utføre slikt arbeid på oppdragstakers regning.

Avtale om slikt arbeid skal dekke honoraret til utførende tannlege, kostnader til forbruksmateriell, teknikerutgifter og eventuell narkose.

Situasjonen har hittil ikke vært uttrykkelig regulert i NTFs samarbeidsavtale for leietannleger, men en tilsvarende fremgangsmåte kan avtales også i denne type samarbeidsforhold.

*Elisabeth Flatla Scarpello
advokat, NTF*

Medlemsrådgivning

Medlemsrådgiverne yter juridisk bistand knyttet til medlemmenes yrkesutøvelse, næringsdrift og arbeidsforhold. Telefontid mandag-fredag kl 0900 - 1100.

Forhandlingsjef John Frammer

Juridisk medlemsrådgivning generelt, arbeidsvilkår i offentlig sektor, lønns- og pensjonsforhold i offentlig sektor, tariffspørsmål, forhandlinger, kontakt med arbeidsgiverorganisasjoner/ offentlige arbeidsgivere og opplæring av tillitsvalgte i offentlig sektor. Tlf: 22 54 74 00, e-post: john.frammer@tannlegeforeningen.no

Seniorkonsulent Lin Muus Bendiksen
Medlemsrådgivning generelt, lønns- og arbeidsforhold for hjelpepersonell, mønsteravtalen for tannhelsesekretærer, internkontroll, HMS og kvalitetsutvikling. Tlf: 22 54 74 00, e-post: lin.bendiksen@tannlegeforeningen.no

Advokat Dag Kielland Nilsen

Juridisk medlemsrådgivning generelt, kontrakter, skatte- og avgiftsspørsmål, saker for klagenemndene, ansvarsfor sikring i Norsk pasientskadeerstatning (NPE). Tlf: 22 54 74 00, e-post: dag.nilsen@tannlegeforeningen.no

Advokat Elisabeth Scarpello

Juridisk medlemsrådgivning generelt, kontrakter, etiske spørsmål og konkurranserettslige spørsmål. Tlf: 22 54 74 00 e-post: elisabeth.scarpello@tannlegeforeningen.no

Advokat Tone Galaasen

Juridisk medlemsrådgivning generelt, kontrakter, NTFs fond for rettshjelpordning for tannleger. Tlf: 22 54 74 00 e-post: tone.galaasen@tannlegeforeningen.no